

DANSK FRAGT- OG BANEMÆRKEKLUB

Fragtfrimærker: Ruteautomobil-Aktieselskabet for Haderslev Amt og By / Haderslev Amt & Bys Rutebil A/S.

Af tekst af Jens Birch. Tilrettet af Kristian Klitgaard.

Ruteautomobil-Aktieselskabet for Haderslev Amt og By / senere blot Haderslev Amt og Bys Rutebil A/S

De enkelte ruter under selskabet har fået ikke en historiebeskrivelse med.

Dette er en fælles beskrivelse for hele selskabet.

Historien:

Ruteautomobil-Aktieselskabet for Haderslev Amt og By begyndte sit virke 30. marts 1937 med overtagelsen af de bilruter som Haderslev Amts Jernbaner (HAJ) allerede drev. Flere af HAJ's jernbanestrækninger var allerede lukkede, og den sidste rest stod til at lukke inden for en overskuelig tid. Selskabets formål iflg. dets vedtægter var "ved overtagelse af bestående og etablering af nye rutebilforbindelser at besørge person- og godstrafik i Haderslev Amt og tilstødende egne, således at der sikres områdets beboere - uden hensyn til befolkningstæthed - gode forbindelser, også med hensyn til postbefordring og skolegang". Snart havde selskabet spundet et finmasket net af busruter ud over Haderslev Amt. De facto havde selskabet monopol på rutekørsel internt i Haderslev Amt

Selskabets stiftere var Haderslev by, Haderslev Amt og erhvervslivet i Haderslev. Den

oprindelige aktiekapital var på 275.000 kr. I mange år gik det godt, men op gennem 1960'erne og 1970'erne blev formålsparagrafen om at betjene alle godt en "møllesten om halsen" og selskabet havde svært ved at få det til at løbe rundt. Redningen kom i 1978 med dannelsen af Sønderjyllands Trafikselskab. Det medførte at trafikselskabet fik alle indtægter mod til gengæld at yde selskabet en forud fastlagt betaling for den aftalte kørsel. Jeg vil antage at anvendelsen af egne fragtfrimærker er ophørt ved denne lejlighed.

I midten af 1980'eren kom nye og mere forretningsorienterede kræfter til, og de offentlige aktionærer blev købt ud. Fra omkring 1990 skiftede selskabet navn til det mere mundrette Rutebilselskabet Haderslev (RH). Fra omkring årtusindeskiftet påbegyndes udbud af buskørsel. Det betød både sejre og nederlag. I 2006 tabte RH således kørslen på "hjemmebanen" (Haderslev), men den blev genvundet i 2011. I 2013 købte norske Tide Bus alle aktier i RH.

Kilde:

Notat af Jens Birch.

NB! Navngivning: Selskabet anvender 4 forskellige skrivemåder på mærkerne:

- Ruteautomobil- Aktieselskabet for Haderslev Amt og By.
- Ruteautomobil- Aktieselskabet for Haderslev Amt & By.
- Haderslev Amt og Bys Rutebil A/S.
- Haderslev Amt & Bys Rutebil A/S.